

A S K O L A, V A K K O L A, N I E M E N P E L T O

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus

16.7.-29.7.1973

Jarkko Virtamaa

Askola, Vakkola; Niemenpelto

Rek. n:o 3

Maanomistaja: mv. Touko Linna os. 07510 Vakkola

Peruskartta n:o 3022 01 A 1:20000 Askola, painettu 1963

Kaivausalueen koordinaatit $x = 6713\ 70$

$y = 423\ 00$

$z = 196 = 37,45\ \text{mpy}$

Paikalta ovat löydöt KM 19351:1-7

Aikaisemmat tutkimukset: L. Pohjakallion inventointi 1971

Aikaisemmat löydöt: KM 12653, 12278, 12609, 12649, 12962:1-10, 13584

Liitteet 1-2 yleiskartta, josta näkyy koeojan sijainti sekä kartta koeojan koordinaatistosta.

Liite 3 kuvataulu, jossa on valokuvat negatiiveista ff. 41177-41180

Kesällä 1973 ylioppilas Jarkko Virtamaa sai Museoviraston Esihistorian toimistolta määräyksen lähteä tutkimaan Askolan Vakkolan kylässä Touko Linnan maalla, Niemenpelto nimisellä paikalla sijaitsevan kivikautisen asuinpaikan siltä osin, mikä tulee jäämään Vakkola-Tiilää tien oikaisun alle. Kustannukset suoritti Uudenmaan piirin TVL, joka on myöntänyt ko. paikan sekä Askolan pappilan mailla olevien kivikautisten asuinpaikkojen Muuntajanmäen ja Grindinpellon tutkimiseen yhteensä 26.000 mk. Kaivaus paikalla suoritettiin 16.7. - 29.7.1973.

Niemenpellon asuinpaikka sijaitsee Askolasta Pukkilaan vievän Porvoon - Pukkila tien itäpuolella, ko. tien ja Porvoonjoen välisellä alueella, tiestä erkanevaa kärrytietä n. 500 m koilliseen. Askolan kirkolta on paikalle matkaa n. 550 m linnuntietä etelälounaaseen. Kaivausalue on melko jyrkästi kaakkoon ja Porvoonjokeen viettävä savinen pelto ja se rajoittuu 31 ja 38 metrin korkeuskäyrien välille (liite 1).

Tutkittavalle alueelle paalutettiin ensin 68 m pitkä koeoja 2 x 2 m

ruutuihin. Sitä ei vedetty aivan korkeuskäyrien vastaisesti, vaan poikettiin tästä suunnasta siten, että ojan suunnaksi tuli itä-länsi. Ojan läntisen pohjoisnurkan etäisyys läheisen ladon kaakkoisnurkasta oli 9,6 m. Koeoja alkoi aivan pellon länsireunasta. Läntisin koeojan nurkka vastaa pistettä 80/10, itäisin 80/60 (liite 2). Kiintopisteeksi valittiin koeojan piste 80/20, jonka lukema oli $196 = 37,45$ m mpy. Mainittu korkeuslukema on saatu kiinnittämällä kaivausalueen kiintopiste Askolan kansakoulun luona olevaan valtiolliseen kiintopisteeseen, jonka korkeus marenpinnasta on 44,41 m.

Ensin poistettiin turve lapioilla, minkä jälkeen siirryttiin kaivamaan lastoilla poistaen ensin 15 - 25 cm vahvuinen peltomulta. Ojan länsipäästä n. 3 m pituudelta maa oli punertavaa hiekkaa, muu osa alueesta oli mullansekaista savea. Savi koveni mullan alla nopeasti, eikä kaivamisen jatkaminen ollut enää tarkoituksenmukaista eikä mahdollistakaan. kuin 40 - 50 cm:n syvyyteen, pinnasta lukien. Savi oli kauttaaltaan tasaisen vaaleanhärmaata, mutta muuttui n. 40 cm:n syvyydessä tummanharmaaksi ja kivikovaksi. Laajuudeltaan tutkittu alue oli 136 m^2 .

Löydöksinä saatiin talteen muutama kvartsi-iskos, yksi pii-iskos, hieman hiiltä ja yksi kuonaa muistuttava palanen. Kaikki löytyivät peltomullasta.

Koekaivauspaikasta n. 100 m pohjoiseen oli kynösvaiheessa näkyvissä hiekkakenttä, jonka pintapuolinen tarkastelu ei Virtamaan mukaan viitannut asuinpaikkaan, hän ei havainnut siellä iskoksia. Pohjakallion inventoinnin mukaan asuinpaikka olisi nyt tutkitusta alueesta luoteseen, seuraten Porvoonjoen rantaa.

Helsingissä 03.06.1974

Seija K. Sarkki
.....
Seija K. Sarkki

LIITE 7

⑦ ASKOLA PAPPILA MUUNTAJANMÄKI

② ——— GRINDINPELTO

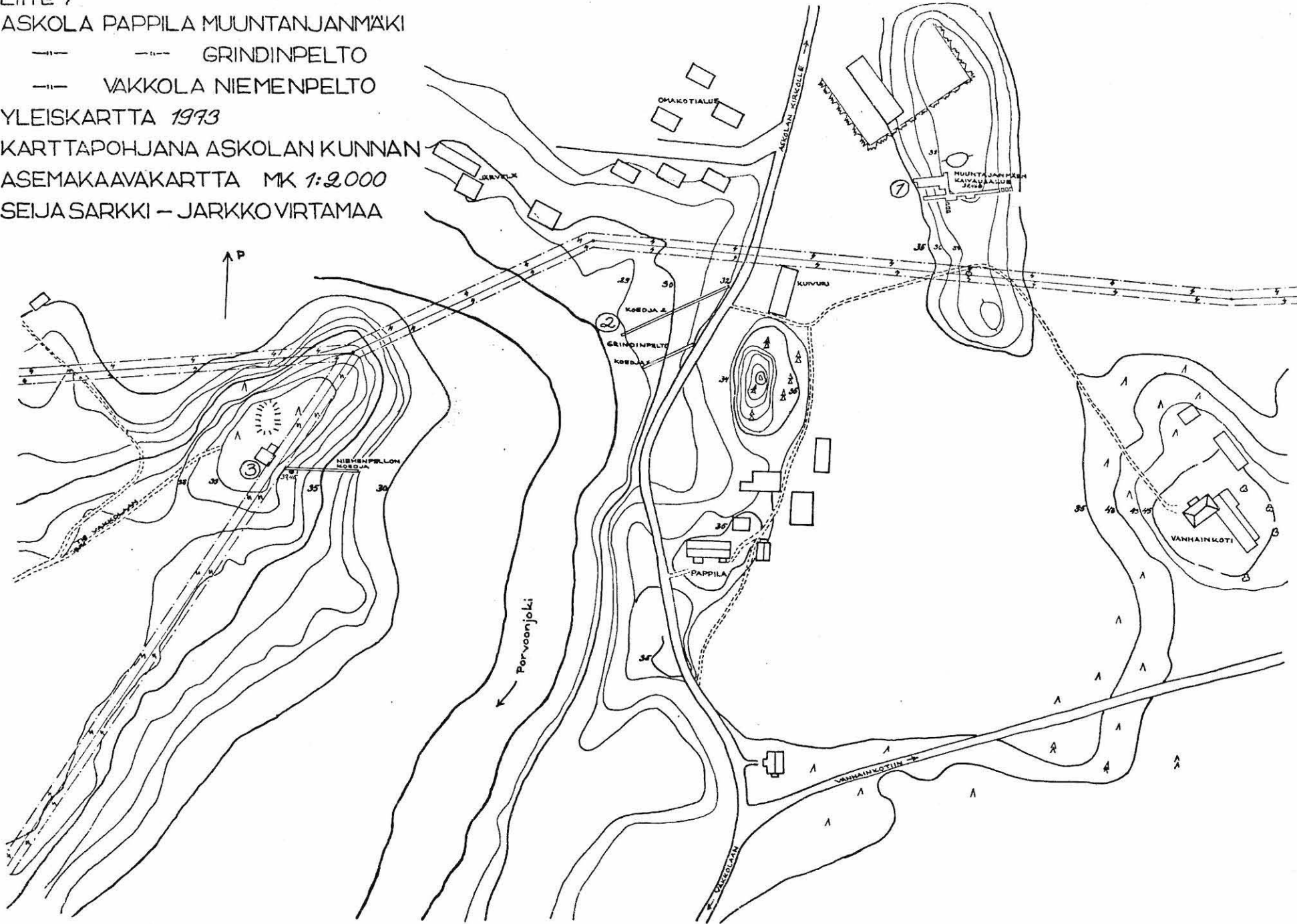
③ ——— VAKKOLA NIEMENPELTO

YLEISKARTTA 1973

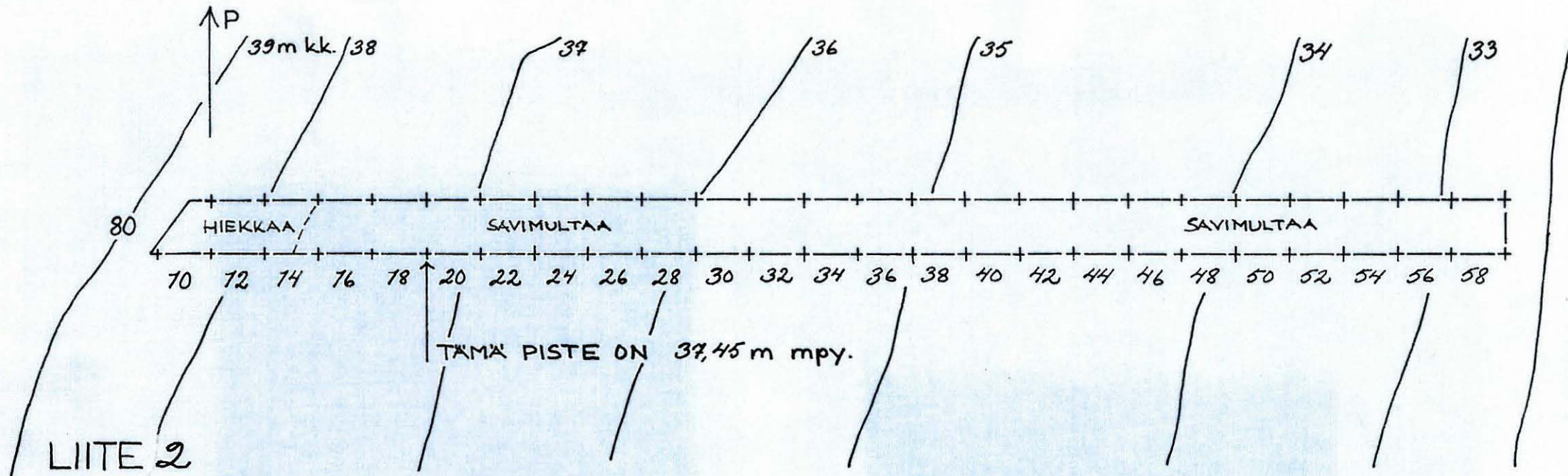
KARTTAPOHJANA ASKOLAN KUNNAN

ASEMAKAAVAKARTTA MK 1:2.000

SEIJA SARKKI - JARKKO VIRTAMAA

PIENENNÖS ASKOLAN ASEMAKAAVAKARTAN
KOPIOSTA MK 1:2.000, KO. KOPIO ON LII-
TETTY ASKOLAN MUUNTAJANMÄEN KERTO-
MUKSEEN.

LIITE 2

ASKOLA, VAKKOLA NIEMENPELTO

KOEOJAN YLEISKARTTA

MK 1:200

KP 196 = 37,45 mpy.

JARKKO VIRTAMAA 1973

ASKOLA, VAKKOLA, NIEMENPELTO 1973

F. 41177

KUVA 1. YLEISKUVA NIEMENPELLON KAIVAUSALUEESTA, KOEJOJA MÄEN RINTEESSÄ, SUUNNILLEEN KUVAN KESKIKOHDALLA. KUVA OTETTU KOILUISESTA.

F. 41178

KUVA 2. YLEISKUVA NIEMENPELLOSTA. KUVA OTETTU IDÄSTÄ.

F. 41179

KUVA 3. NIEMENPELLON KOEJOJA PINTAMULLAN POISTAMISEN JÄLKEEN. TAUSTALLA VIRTAA PORVOONJOKI, MUUNTAJANMÄKI SUOITTUU KUVAN VASEMMASTA YLÄREUNASTA HIEMÄ VASEMMALLE. KUVA OTETTU LOUNAASTA.

F. 41180

KUVA 4. KOEJOJAN ITÄPÄÄ PINTAMULLAN POISTON JÄLKEEN, MAA JATKUI PUHTAANA SAVENA HETI PINTAMULLAN ALTA. KUVA OTETTU LUOTEESTA.